

Вирішальна роль досконалої діагностики в ефективності лікування

Патології серцево-судинної системи значно ускладнюють перебіг інших захворювань, у тому числі інфекційних. Саме із цим ми стикаємося протягом останніх місяців під час пандемії COVID-19. Значна більшість важких і смертельних випадків відзначалася в пацієнтів із супутніми захворюваннями. Згідно з даними МОЗ України частка померлих, які мали серцево-судинні захворювання, цукровий діабет, новоутворення, захворювання нирок і легень, перевищує 70 %.

На жаль, відсутність загальної статистичної бази та різноманітні підходи до розрахунку кількості інфікованих COVID-19, перехворілих і померлих не тільки у різних країнах, а й в окремих адміністративних одиницях, не дає можливості отримати дійсно реальної картини. Але при цьому ми точно знаємо, що наявність супутніх захворювань у разі підвищує ризики тяжких ускладнень і смертельних випадків. Також вірусна інфекція може спровокувати загострення захворювання, навіть при практично безсимптомному перебігу, що особливо стосується патологій серцево-судинної та дихальної систем. Наявність максимально точних діагнозів щодо хронічних недугів має відіграти вирішальну роль у виборі тактики лікування інфекційних та неінфекційних захворювань.

Сучасні методи візуалізації серця та судин дають змогу визначити анатомо-морфологічні характеристики камер і клапанів серця, функцію клапанів серця, систолічну й діастолічну функцію міокарда, інші структурно-функціональні показники, а також їх зміни при вроджених і набутих вадах серця, ішемічній хворобі серця, після перенесеного інфаркту міокарда та при багатьох інших серцево-судинних захворюваннях.

Роль кожного із візуалізаційних методів, безпосередньо визначається його діагностичними можливостями та критеріями оцінювання, а також потребує чіткої відповіді щодо певних показань до їх застосування при серцево-судинній патології. Це передбачає тісне співробітництво лікарів-кардіохірургів, інтервенційних кардіологів, кардіологів і радіологів, що дозволяє покращити рівень надання діагностичної та лікувально-консультативної кардіологічної допомоги на високому професіональному рівні.

Організація поетапного спадкоємного обстеження на сьогодні є єдиним шляхом для України в умовах обмежених діагностичних можливостей більшості лікувальних закладів. Встановлення остаточного діагнозу за наявності будь-яких сумнівів лікаря є неприпустимим. Лікування, призначене згідно з таким діагнозом, може погіршити стан здоров'я пацієнта, спровокувати тяжкі ускладнення аж до летальних. У своїй практиці нам доводиться занадто часто стикатися з випадка-

ми, коли до нас поступають пацієнти у вкрай важкому стані, яких лікували не від тих захворювань, без урахування супутніх патологій або, по суті, проводили лише корекцію симптомів.

ДУ «НІССХ імені М. М. Амосова НАМН України» має одну з найкращих інструментальних баз (за світовими стандартами) щодо діагностики серцево-судинної патології за найновітнішими технологіями, а також кадровий потенціал найвищого рівня кваліфікації. Тому своє завдання ми бачимо у поширенні власного професійного досвіду серед колег, всебічному сприянні поліпшенню якості діагностики, комплексного лікування та вторинної профілактики в усіх медичних закладах країни, які працюють з пацієнтами із серцево-судинними захворюваннями. Саме тому у 2020 році на базі Інституту був відкритий науково-освітній центр безперервного професійного розвитку, робота якого розпочалася з короткострокових циклів підвищення кваліфікації лікарів, науково-практичних семінарів щодо проблем діагностики та комплексного лікування серцево-судинних захворювань в умовах пандемії, а також циклу тематичного вдосконалення за напрямом «Променева діагностика». Двотижневий курс з ехокардіографії у форматі вебінару стартував 18 травня.

З кожним роком зростає клінічний попит на комплексний підхід до вибору тактики лікування пацієнтів на основі результатів мультимодальної візуалізації. Але не всі клініцисти досконало обізнані в можливос-

тях сучасної діагностики. Це заважає їм обрати оптимальні діагностичні методи та поставити грамотне завдання лікарям-діагностам. Тому наші цикли з мультимодальної діагностики серцево-судинних захворювань спрямовані не тільки на аудиторію лікарів-радіологів, а й на клініцистів різної спеціальності, які працюють із пацієнтами із серцево-судинними захворюваннями.

Карантинні обмеження внесли свої корективи у заплановані освітні формати. Але треба відзначити, що ці зміни позитивні. Теоретичну частину циклів доцільно організовувати у форматі вебінарів, що є більш зручно для курсантів з точки зору економії робочого та власного часу, витрат на поїздки до столиці. Проведення практичних занять на робочому місці та майстер-класів плануються не тільки на базі Інституту, а й регіональних закладів.

Наші фахівці, як завжди, готові ділитися своїми знаннями та досвідом з колегами, сприяти впровадженню в медичних закладах усередині країни найсучас-

ніших методів діагностики та лікування для підвищення рівня доступної, своєчасної та високоякісної медичної допомоги на користь здоров'я та активного тривалого життя українців.

В. В. Лазоришинець,
*директор ДУ «Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН»,
завідувач кафедри хірургії серця та магістральних судин НМАПО імені П. Л. Шупика*

Для довідки

НІССХ імені М. М. Амосова здійснює освітню діяльність з підвищення кваліфікації лікарів та забезпечення безперервного професійного розвитку за спеціальностями: хірургія серця і магістральних судин, хірургія, анестезіологія та інтенсивна терапія, кардіологія, променева діагностика, патологічна анатомія, організація і управління охорони здоров'я.